

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E.** Berta
 dohánytözséjében, **Ujvidéken: Schaffer Péter** könyv-
 kereskedéseiben, **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában,
Bács-Almásán: Rosenberg A. cégénél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Mi legyen a bácskai komló- termelőegylet után?

Hát „eljátszottad már kis játékaidat“ . .
 némi satyrával így akartam kezdeni ezen
 felszólalásomat; de nem, ne tréfáljunk, az
 ügy sokkal komolyabb! A 3—4 év óta
 vajdó alakulás után a *bácskai komló-
egylet* a múlt év decemberének elején Pet-
 röczön tartott alapszabályszerű közgyűlésen
 feloszlott. Ezt olvastuk e lapok hasábjain.
 Miért? mert az egyleti tagok sokakja —
 ur és paraszt — gáncsolta az egyleti in-
 téző körök működését, nem átalotta azo-
 kat leszólni, akik egyideig önzetlenül állták
 a sarat a jobb érzésűek kedvéért, de a
 végén is ki az ördög tartozik azzal, hogy
 ingyen fizetésért még rágalmat is túrjon!

Mint mindennek ebben a szegény or-
 szághban, itt is a csunya politika a hátere,
 de irtózom attól, hogy erre kitérjek: nyil-
 tan azt hangoztatják a téves alapról pa-
 naszoló emberek, hogy „azért volt rossz a
 paraszt komló ára, mert az urakét, a veze-
 tőket nagyobb áron vették meg a csehek!“
 Hogy azok a komlótermelő urak mennyi
 pénzt fektettek be a komlós kertjökbe, szá-
 rítójukba, hogy jó példát nyújtsanak; éven-
 ként mennyi napszámért fizetnek ki a
 munkásoknak? Mennyit fáradoznak saját-
 kezüleg is, csak azért, hogy a bácskai
 komló ma már világgia-renomját emel-
 jék, azt sok szüklátkörü ember nem méltá-
 nyolja! Hát persze az ekkora fáradság-
 gal termelt prima komlót *jobban is fizeti*
 a kereskedő és sörgyáros, mint a lóistálló

padlásán kinosan szárított paraszt komlót!
 De ha valaki ezt nem bírja megérteni s ha
 könnyebben segít magán, ha rágalmazhat..?!

Nos igen, végre is más józslésű ember
 is otthagyná az atyafiakat! 1898-ban a
 Bácskában a futaki uradalmat is belevéve
 4—5 községben összesen csak 120—130
 kat. hold komló volt: ma 900 holdon felül
 mintegy 4—5 községben termelnek! Kik-
 nek köszönhető ez az amerikai stílus halad-
 ás! Visszanézünk a közelmúltba s ott
 látjuk *Latinovits Pál* elnök komlóstábornok-
 rában: *Pinterovits Jenőt*, (köznyelven a
 komlókirályt!), *dr. Gerich Endrét*, *Eördög*
Elemért, *dr. Pertschy Ferencet*, *Szendy*
Istvánt, *Steiner Kálmánt*, *Neszmírák Má-*
tyást, *Kiss Gyulát*, *Wodring Ágostont* s
 még néhány önzetlen embert, akik egy jobb
 jövő érdekében s minden komlótermelő ja-
 vára megalkották a komlóegyletet. Külö-
 nösen *Pinterovits Jenő* és *dr. Gerich Endre*
 fogtak hozzá minden erejükkel, hogy lel-
 ket leheljenek az egyletbe, annak tartalmat
 adjanak s legfőképpen, hogy *Petröczöt* a
 bácskai komlótermelés s a közel jövőben
 az egész ország komlópiacává tegyék! Az
 első irány már-már sikerült is nekik. A
 cseh Laazban nincs külön járás-keelés, mint
Petröczön van a komlóértékesítés idején.
 Minden nagy igyekezetükért *lent* igen apró
 pénzzel fizették ki az urakat: fent?? . . .
 igen, az intelligens elem tisztelettel fordul
 feléjük!

Hát ez eddig személyes ügyben való
 szépség flastrom akar lenni s most áttérek
 a dologi részére.

Az alapszabály egyik pontja szerint a

komlóegylet vagyona a vármegyei gazd.
 egyletre száll át s ott külön alapként ke-
 zeltetik. Ez jól van. Az is lehet, hogy a
 komlóegyleti tagok beléphetnek a zom-
 bori egyletbe tagul. Hiszem is, hogy a
 mostani újszervezettség mellett az egylet-
 nek több gondja lesz a bácskai komlóter-
 melés előmozdítására. Am a termelés *terü-*
letileg ma már ne terjedjen, de a *minősé-*
ger jó műveléssel s helyes szárítással sokat
 kell javítani. Rendezzen az egylet tanfolya-
 mokát, gyakorlatokat, kiállításokat s verse-
 nyeket. Ma talán fontosabb teendője: a
 bácskai komlópiac kialakítása, végleges
 megszervezése. Maradjon-e a piac az eddigi
 természetes gócpontján, *Petröczön*? az más
 kérdés. Ott a helybeliek jóakarata mellett
 könnyen szervezhető, akár egy országos
 piac is. De nagyon meg kell javulni a
 tisztelt „oh! népnek“, hogy a vármegye
 urainak, esetleg a kormánynek jóakarátát
 kinyerje! Mert mi kell egy *petröczi komló-*
piachoz? Először is sok-sok komló! hát
 az ezután már mindég lesz! De nincs ott
 alkalmas árucarnok, preparálógyár, hiteles
 mérleg, nincs elég nagy teherpálya-udvara,
 nincs elegendő és modern szállóhelye
 (hotel), ahol a 20—25 idegen vevő alkál-
 masan tanyázhat: nincsenek kölcsönző
 bankjai, nincsenek *hiteles* alkuszai, primi-
 tiv a helyi közlekedése: de mindezt rövi-
 desesen meglehet csinálni, ha Ti is akarjá-
 tok, jó emberek! Mert mindaz, amit fen-
 elsoroltam, már megvan *Ujvidéken* is.
 Szinte fogadást mernék tenni, ha egy *bács-*
kai komlóértékesítő részvénytársaság ala-
 kulna *Ujvidék* vagy *Zombor* székhellyel,

Dal.

A zongoránál ülve, álmodón
 Eljátszom azt a lány melodiát,
 Amely szerelmünk bűvös idején
 Szívem, szíveddel búgva fonta át.

És bárhol is lész, érzem: megremegsz,
 E dal hatalom, e dal vagyok én
 És sohse lehet hűtlen, szőszegő,
 Ki életében egyszer volt enyém!

F. Galambos Margit.

Szentfülöpi élmények.

A „Bácsmege“ számára írta:

Latinovits Pál.

A már egy izben közbejött akadály miatt
 elhalasztott szentfülöpi gazdavándorgyűlésen ok-
 vetlen részt akarván venni, dacára a kegyetlen
 időnek, elhatároztam magamat az utazásra.

Nagy szó ez akkor, midőn a hőmérő 8 fok
 Reaumurt mutat a fagypontra alatt s a kegyetlen
 északi szél orkányszerűleg üvölt, a föld pedig
 csonttá van fagyva. De se baj, az ígéretet, bizo-
 nyos magas urak ismert szokásaitól eltérőleg, be
 kell váltani.

Bármily zord legyen is az idő, az oly ked-
 ves meghívásnak, mint a szentfülöpieké, eleget
 is kell tenni.

Aztán ha a krudélis hideg kissé kellemet-
 lenül érinti is az idegeket, azt mondja magában

az ember, mint Nopcsa intendáns a ballerínák-
 nak: „il faut passer par la;“ magyarul: „ezen
 át kell esni.“

A magyar államvasut kritikán aluli menet-
 rendje, mely mindent, csak a helyi érdekeket nem
 szolgálja, mint azt már e lapok hasábjain bőve-
 ben kifejtettem, kényserített arra, hogy Bács-
 bokodról az esti vonattal induljak el, mely mint
 természetesen, a vasutasoknak ugylátszik, passiv rezisz-
 tenciája következtében későn érkezett meg a
 bácsbokodi állomásra s még később Bajára, hol
 — sajnos — éjjeliznem kellett. Egy Noé bárká-
 jához illő kocsin mentem be, melyet alighanem
 még *Mária Terézia* poszsonyi koronázásán haszná-
 láltak, melynek ablakán s záródni vonakodó aj-
 táján csakugy fűtyült be a kegyetlen szél. Egyik
 bajai nagy szállodába érkezem meg. „Van-e
 meleg szoba?“ — kérdeztem a szálloda álmos
 Ganymedjétől. ki első álmából felriaszva, nem
 valami barátságosan fogadott. „Szoba az van ké-
 rem — ugymond — de ma reggel fűtöttük be
 s így ebben a nagy szélben nem valami meleg.“
 Felmenvén a szobába, azt hittem, valamely fiók-
 jégverembe jutottam. Elhatároztam tehát, hogy
 míg a szoba befűlik, lemegyek a kávéházba. Nem
 is bántam meg, mert szombat este lévén, igen
 tarka társaságot találtam ott, mely méltó leit volna
 Gorkij Maxim tollára. Egy sarokban tíz álmos
 cigány leste, hogy vajjon jön-e valamely beru-
 gott pasasér, ki honorálná kétes művészetüket.
 Az asztaloknál ültek baja szépei, kiknek teljes
 odaadással kurizált a többnyire kereskedőkből s
 azoknak segédeiből álló gavallérgárda — kapu-
 ciner és tea mellett. Végre aztán a cigány — ti-
 zonyosan abban a reményben, hogy ha cincog,
 könnyebben akad mulató vagy jókedvű atyafi a
 horgára — rázendített a János vitéz egyes szép
 dallamára. De *Huszka Jenő* aligha ismert volna
 rá poetikus dallamu operettjére, mert alaposan

kiforgatta azt a bajai Faraó-ivadék. De se baj!
 céljukat elérték, mert egyszerre nagy zajjal nyílik
 a kávéház utcai ajtaja s beront azon egy volt
 fiakkeros, pék és kőművesekből álló társaság mint
 azt a pincértől tudtam meg s bizonytalan lép-
 tekkel közeledik az egyik márványasztalhoz. A
 székek felborítása után, melyeket a pincérek siet-
 tek ismét felállítani, helyet foglaltak. Persze, szó
 sem volt holmi kávéról vagy teáról. hanem a
 sörös üvegek légiója masirozott fel a kávé és a
 cigányok nem csekély öröme, kik most már
 nyugodtan néztek a jó kereset elé. A szót a tár-
 saságban a kiérdemült fiakkeros vitte, ki persze
 társai beleegyezésével, azonnal az asztalhoz pa-
 rancsolta a cigányokat, akik a „Jaj de huncut a
 német“ nem ismeretlen dallamával kezdték meg
 a mulatást.

Nem tartottam tanácsosnak, tekintve a tár-
 saság emelkedett hangulatát, sokáig ott maradni,
 de különben is fáradt lévén s szobám melegsé-
 gében bizván, odahagytam a kedves, sokat ígérő
 társaságot. Szerencsétlenségemre szobám éppen a
 kávéház felett volt s így egész éjjel élveztem a
 penzionátus bérkocsis és társai mulatozási kiro-
 hanásait s álmomból felriaszva, azt képzeltem,
 hogy Csetavájó afrikai zulufejedelem támadja az
 angol katonákat. Mert a zuluk csatakiáltozásaihoz
 volt hasonló a mulatók ordítása. De azért mitsem
 tesz; legalább nem alszom el a reggel 4 órakor
 induló vonatot.

Ugy is volt s ezt a fiakkeros ur és társai-
 nak köszönöm, mert a portás ugyan fel nem
 keltett volna.

Kibarkácsoltam a bajai gázlámpák szomorú
 fénye mellett az állomásra, hol a mozdony prüsz-
 kölése már hallatszott. A váróteremben egyptomi
 sötéttség, az első, második osztályu váróterem
 jéghideg, a harmadikban ugyan befűtve, de suba
 és kapadohány illat tette tűrhetlenné a léglőrt.

pár év alatt alig járna vevő Petrőczre, de még a petrőczyi komlótermés is felkeresné a vevőt!

A bácskai komlótermelés érdekét legjobban vezetheti az egyesület, ha kebelében megalkotja a komlótermelési szakosztályt első sorban is, megalkotja az egész megye intelligens komlótermelőiből, úgy, hogy ott a petrőczyi voks ne alkalmatlankodhassék! Ez a szakosztály örszemeket állít minden főbb komlótermelő községben s ha úgy látja helyesebbnek, hogy az értékesítés főhelye Petrőcz maradjon, akkor oda szervezzen egy expositurát, de úgy vértesse fel azok tagjait, hogy semmiféle rágalom ne érinthesse azokat! Am, ha az Egyesület elejti Petrőczyt, úgy vagy meg kell alkotni a zombori komlóértékesítő szövetkezetet, de több legyen a lelke, mint a segesvári szövetkezetnek s csakugyan vegyen és adjon komlót — ha több pénze lesz, mint 800 kor. állami subventiója! De még helyesebb lenne, ha megalakulna, egy bácskai komlóvásárló részvénytársaság. Egy ügyes társaság, olcsón vesz és drágán, épp úgy, mint a többi csehek, akarom mondani komlóvásárlók, a melynek aztán mindenféle rágalom Hekuba!

A bácskai komlóból sok ment az őszön is Angliába. Németországba, sőt az Egyesült államokba is. Ma Angliában már ismerik a bácskai komlót, csak elejők kell ezután vinniök! Zomborból hamar elérhető a Dráva—Száva közén át a fiúmei kikötő. A hajószállítás elég olcsó, felével olcsóbb, mint a Bácskából vasuton a cseh piacokra! De a komlótermést úgy kell termelni, kezelni, szárítani, kénezní s főképpen zsírosan csomagolni, hogy a tengeri utat megbirja. Hiszen Észak-Amerikából csakugy özönlik az olcsó komló Angliába, Hollandiába! De egy ilyen nagyobb szerű komlószállító üzlethelyiséget csak egy részvénytársaság tud felállítani, hozzáteszem, hogy „bácskai“ részvénytársaság.

Egyelőre végeztem. A kérdés fel van adva a zombori egyesületnek. Hiszem és reményelem, hogy ott Pinterovits Jenő és dr. Gerich Endre új, méltó keretben, új kedvvel viszik előbbre a bácskai komlótermelés ügyét! Hátha még a vármegye egy komlótermelési felügyelői állást szervezne. De elég mára, a hangot messziről kell hallatnom:

Királyhágotulról.

Persze ez ismét a MÁV.-nak a közönséggel szemben való ismert figyelmességéről tett tanúságot. Végre beszállásra szállított egy subás éjjeli bakter, a kalauz nagy álmosan nyitott ki egy első osztályú fülkét, mely azonban jéghideg volt. Lábszákkal és köpenyvel szerencsére el voltam látva. S nem is ajánlom, hogy a MÁV. vicinálisain valaki ezek nélkül utazzék, mert alapos betegséget szerezhet magának.

A zombori állomásra érkezvén, ott vártak Szemző főszolgabíró, Günther igazgató, dr. Poór ügyész, Inhoff titkár, Ózsvári csantavéri gazdaköri elnök, Madarász vajmester, Schaffer biztositási tisztviselő, kiknek dicséretére mondom, hogy habár előző éjjel olvasóköri vacsora volt, mégis eljöttek a kemény hidegben, hogy a szentfűlöpiek szíves meghívásának eleget tegyenek. A vonat végre megindult a szokott lassúságával.

Megérkezvén Ráczmilitics megállóhelyre, ott már várt reánk Sendelbach szentfűlöpiei gazdaköri elnök egy gyönyörű, négyesfogattal s nagy nemezi színű zászlóval. A lovak oly kifogástalanok voltak, hogy akár Budapesten az Andrássy-uton vagy Bécsben a Práterben is fuvorát csináltak volna.

Sendelbach elnök vagy mint őt szentfűlöpiön hívják: „Präsius“ igen szépen átgondolt beszéddel fogadott, melyre válaszolva, zombori barátaimmal a készen tartott fogatokon elindultunk. Az ut rémrossz volt; rázós, döcögős. Háromnegyed órai kocsisz után Szentfűlöp széiső hársoraihoz értünk, hol a házak némelyike már föl volt lobogóva s a nép csoportonként állván a házak előtt, szívélyesen üdvözölt bennünket. A jól szervezett rezes banda a falu elején vig nótákkal üdvözölt s kísért minket a gazdaköriig, hol százakra menő, tömör sorokban álló közönség várt, nemcsak Szentfűlöp, de környékéről is. Hesz

— A szabadkai képviselőválasztás február 8-án lesz. Az első szavazatszedő bizottság elnöke Farkas Zsigmond, a másodiké dr. Vajna Ferenc.

— „Bácsmegeye ellenzéke“ című mult heti cikkünkkel foglalkozik a szabadkai függetlenségi párt hivatalos lapja a „Függetlenség“, miközben tájékozással ezeket mondja:

„Mindenekelőtt mi úgy tudjuk, hogy a vármegyei függetlenségi párt igenis megalakult. A Zomborban megtartott alakuló nagygyűlés megválasztotta a tisztikart, melyet Bartha Miklós indítványára intéző bizottságnak neveztek el. Valaki ugyanis azt ajánlotta az alakuló gyűlésen, hogy végrehajtó bizottság választassék, mire Bartha Miklós hivatkozással arra, hogy a magyar ember előtt a „végrehajtó“ kifejezés nem kedves, azt indítványozta, hogy a tisztikar „intéző bizottság“ címen alakíttassék meg.

Hogy tehát a vármegyei függetlenségi párt tényleg megalakult, az annál kevésbbé lehet kétséges, mert Szabadkán több ízben is tartott ülést az intéző bizottság.

Ami a megyei függetlenségi párt hivatalos lapja címet illeti, erre nézve tévedésben van lap-társunk. Mi nem azért poroltuk ki a cikkében megnevezett helybeli lapot, mert magunknak vindikáltuk a megyei függetlenségi párt hivatalos lapja címet, hanem csak az ellen emeltük fel tiltakozó szavunkat, hogy a nevezett lap jog nélkül viselje homlokán e címet. Amint a következő nyelvi mutatták, a cím le is került az illető lap homlokáról. Mi azonban nem is állíthatjuk, hogy e cím minket illet, mert tudjuk, hogy az intéző bizottság azt egyik helyi lapnak sem adta meg.“

— A zombori küldöttség. A napokban a közoktatásügyi miniszternél egy zombori küldöttség tisztelgett. Tagjai voltak a főispán, a polgármester és város képviselője és Balogh Ernő — topolyai képviselő. A miniszternél a kérelmet nem a főispán, polgármester vagy a város képviselője, hanem Balogh Ernő terjesztette elő. Így írja legalább az a könyvomat, melynek a hírt Balogh szolgáltatta át.

— Főispáni titkár mint lapszerkesztő című közleményünkre ezt a nyilatkozatot tette közzé dr. Kiss Dezső főispáni titkár:

Ezen a címen a „Bácsmegeye“ c. — el kell ismernem mint politikai ellenfélnek is, úgyesen szerkesztett — lapban egy cikk jelent meg rólam, amelynek elismerő kijelentéseit — amire ugyan érdemesnek nem tartom magamat — megköszönöm, tévedését pedig el kell oszlatnom.

Azt állítja ugyanis, hogy a főispáni titkári állás összeférhetetlen egy politikai lap szerkesztésével. A cikk írója valószínűleg az állami tisztviselőkre fennálló tiltó rendelkezésre gondol. Ebből a szempontból igaz van. A miniszteri

foglalmazási tisztviselőkre azonban egy más rendelkezés vonatkozik. Ugyanis az 1896. évi 1196. P. M. sz. intézkedéssel közrebecsajított s zsinórmértékű szolgáló szolgálati szabályok 78. §-a a min. fog. tisztviselőkre csak oly mellékfoglalkozások üzését tiltja, amely alapos okot szolgáltatna arra, hogy a tisztviselőre nézve az elfoglaltság látszatának a gyanuja felmerülhessen, amely idejét hivatali kötelemi pontos teljesítésének rovására venné igénybe, amely a tisztességgel általában, vagy a tisztviselő által elfoglalt hivatali állás külső tekintélyével meg nem egyeztethető.

Maga a cikk írója sem gondolja, hogy ha én egy „chronique scandaleuse“-tól jó izlése léteire irtózó sajtó szerény munkása vagyok, akkor a fentemlített rendelkezésekbe ütközöm.

Higye el nékem a cikkíró, hogy bennem is él az alkotmányos érzék, a rigorozus törvénytisztelet, nagyon jól tudom mi a kötelességem, mit kell tennem, s mitől kell tartózkodnom.

Dr. Kiss Dezső.

A fenti nyilatkozatra csupán az a megjegyzésünk, hogy mi nem dr. Kiss Dezsőt — hiszen ő kényszerhelyzetben volt, — hanem a zombori függetlenségi párt eljárását ítéltük el. Hogy álláspontunk törvényes területen mozgott, bizonyítja az, hogy dr. Kiss már nem mint szerkesztő, hanem főmunkatársként szerepel.

Plébánosi beiktatás Garán.

— Saját tudósítónktól. —

Gara, 1908. január 25-én.

Ritka és nagyszabású ünnepélynek volt színhelye a napokban községünk. Az ujonan megválasztott plébánosunk, Bászler István, ki rövid időn belül is már megnyerte lakóságunk tiszteletét, nagybecsülését és szeretetét, tartotta meg f. hó 21-én installációját. Taracklővések hirdették az ünnepi napot. Pont 10 órakor megkondultak a harangok és hívták egybe a híveket. Majd Maison Mihály köztisztviselőben álló esperesünk a főoltárról magvas, eszmékben gazdag, lendületes beszédben méltatta a mai nap nagy jelentőségét, amely alatt a petronátus nevében átnyújtattak az evangélium könyve és a templom kulcsai, melyek után az ünnepelt a szószékről német és bunyevác nyelven szép beszédet intézett a hívekhez. Következett a szent mise, melyet papi segédlettel új plébánosunk celebrált.

A szent mise alatt egy kedves meglepetésben részesítették az ünnepeltet. Ugyanis valamennyiünk által nagybecsült káplánunk Ditelján István szép prae- és possudiummal egybekötött zenei niveaun álló saját szerzeményét „Gruss Dier Maria“ Tóth Gyula ktanítóval remekül adták elő, melynek értékét dr. Malcsiner helybeli orvos művészi eszedűjékéja nagyban emelte; azonkívül a szertartást nagyban emelte Sanctusra és Agnus Deire Schlaghammeré és Tóth Gyula sóli.

Azért is halad és gyarapszik ezen szorgalmas nép, mely takarékosága mellett nem zárkózik el a hasznos újításoktól sem.

A gazdaköri elnökök közül igen szép volt Steinhardt veprődi és Müller palánkai gazdaköri elnökök előadása. Oly nyugodtan, oly biztossággal és szónoki gyakorlottsággal adták elő mondókájukat, hogy sikerükért bármely parlamenti szónok megirigyelhette volna. Nagyhatású volt a tejjgazdaság fejlesztése, a váltótejjgazdaság mikénti alkalmazása s a tengeri nyulak hasznosságáról való előadás is, mely gyakorlati példákkal lett illusztrálva s mely a jelenvoit bájos hölgyközönséget érdekelte különösen, lévén szó a nyulak sokféle elkészítéséről és azoknak a háztartásban való hasznosságáról.

Az előadások végeztével elhatároztuk, hogy a társaságunk látogatásokat teszünk s azokat bankett után a kocsi indulásáig folytatjuk.

Dr. Pertschy Ferenc ny. főorvos, egyetünk fáradhatlan buzgalma és kiváló képzettségű igazgatósági tagjának és Hesz Mártonnak kalauzolására mellett indultunk. Legelőbb is Martin c. kanonokplébánoshoz. A kanonok lekötelező udvariassággal fogadott bennünket. Megmutatta híveinek december 1-én megült jubileuma alkalmából kapott szép ajándékát: az ő életnagyságu kitűnően sikerült olajfestményü képét, melyet a jubileum napján lepleztek le. A jubileum értékét különösen emelte azon körülmény, hogy a pápa ő szentsége táviratilag gratulált a derék kanonoknak.

Innét a bankettre siettünk, amely tekintve úgy a százon felüli résztvevők számát, mint az ételek és italok kifogástalan és bő voltát, fényes volt. Darányi miniszterre mondott köszöntő után szebbnél-szebb felköszöntők hosszú sora következett magyar és német nyelven s igen szép si-

Márton, a fáradhatlan buzgalma gazdaköri titkár egy székre állva, gyönyörű beszédben üdvözölt, melyre válaszolva, a közönség lelkes éljenci között a gazdakörbe vonultunk. Itt már Steinhardt veprődi, Müller palánkai, Rausch és Korény hódásági gazdaköri elnökök vártak, szívélyes beszélgetés után megjelent Martin kanonokplébános is, ki szintén üdvözölt bennünket s meghívott a szent misére. A kanonok szép beszédét is szívélyes üdvözlését megköszönve, a templomba mentünk, mely a maga nemében egy igazi műremek s bárkinek ajánlhatom megtekintését, mert bármely nagy városban megállaná helyét. Gyönyörű freskók, melyek Lohr akadémiai festő és bolg. Jakobey hirneves festők remekei. Jézus szent szíve, szűz Mária, szent Antal Münchenben készült remek szobrai, fényesen díszített oltár, mindmégannyi összhangban egymással igazán látványosság számba mennek. Mindez Martin kanonok fázadozásából s a hívek áldozatkészségéből teremtvé, csak a teljes elismerés hangján szólhatunk.

A sanctuariumban részünkre fenntartott helyeken letelepedve, kezdetét vette a szent mise, melyet gyönyörűen celebrált a helybeli káplán.

Az énekkart a szentfűlöpiei kántor szakavatott vezetése mellett egyházi énekkar végezte oly precizitással, hogy a budavári Mátyás templomban sem énekelhetnének szebben és korrektebben. Bizony sokan tanulhatnának ebből, miként kell emelni, ápolni a nép ájtatosságát, a vallásos érzését.

A mise végeztével kezdetét vette a vándor-gyűlés, melyet avatott toll már leirt lapunkban. Részemről csak azon páratlan figyelemről és érdeklődésről szólhatok, melyet tapasztaltam. A tudni vágyás s minden szakelőadó tanítása iránti figyelem jellemezte a hallgatóság intelligenciáját.

Mindezek végeztével az ünnepelt 140 terítékű társasbédét adott az egybehívott vendégeknek. Az ebédlőterem előtt e felirat koszoruba foglalva „Isten hozott“ mutatja ama szeretetteljes ragaszkodást, melyet rövid idő alatt magának kivívott. Az étkező teremben szintén koszoruba foglalva nemzeti színben egylerakott betűkkel olvastuk „Legyen üdvözölve e nap ünnepeltje.“ A feliratok ügyes összeállítását *Karagich* és *Povischil* uraknak köszönhetjük, kiknek díszítés körüli munkájukat nagyban elősegítették *Povischilné*, *Rutterschmidtné* és *Tóthné* urnók. A felséges halászlét, melyet *Eckert* Károly Bács-B.-vármegye törvényhatósági utbiztosa és *Pal* Ferenc építőmester 9 bográcsban főztek, mely oly kifűnően volt elkészítve, hogy bármelyik tiszaparti halászmester dicsőségére vált volna. Halpaprikás, turós-rétes, pecsenye, nyul savanyuan és gyümölcs volt a menü, melyet a jó ital betetőzött. Mondanom sem kell, hogy fogyasztásában becsülettel működtek közre. Felköszöntőkben is bővelkedtünk, melyek hosszú sorát *Búszer* plebánusunk sz. Atyánkra X. Piusra és felséges uralkodónkra mondott szép beszédével kezdte meg, melyre megható echoként a tárogatók a pápai és magyar himnussal feleltek. Továbbá német és bűnyő nyelven üdvözölte érsek urunkat, a bekiatásnál szerepelt *Maison* esperest és a községet. *Maison* esperes a két nemzetiség békés együttélésére, *Illés* Vidor főerdészre és akik a nap fényét művészi előadásukkal nagyban emelték. Igen sikerült beszédek mondottak még *Pencz*, *Jovischil*, *Jengen*, *Rechner*, dr. *Malcsiner*, *Nagy*, *Essert*, dr. *Steez*, *Babics*, *Tóth*, *Gatti*, *Schweyer*, *Bálint*, *Gärtner* és *Paróczy* Szilágyi község érdemes bírója, ki községének nevében meghatva bucsuzott el volt szerető plebánusuktól.

Üdvözlőtáviratokat küldtek: Zundl kanonok, Vojnits apát, Paracetich kanonok, Vigyázó Vendel, Evetovits Iván, dr. Ámon Pál plebánusok, Tóth, Szaday, Rubint stb.

T. J.

Koalíciós erkölcsök a szabadkai mandátum körül.

Hiven jellemzi a koalíció politikai erkölcsét az a visszataszító frivol mód, ahogyan a megüresedett szabadkai I. kerületi képviselői állásra jelöltet állítottak.

Szabadkán tudvalevőleg két párt küzd egymással. Az ugynevezett hatósági párt, melynek vezetői *Biró* Károly polgármester, *Törley* Gyula, dr. *Lipzsenits* Lázár, *Gyelmis* Gerő, dr. *Janiga* János stb. s melynek főerősségét a szabadkai *Gazdakör* képezi. Ez a párt mindég 67-es volt; minden törekvése a városi érdekek előmozdítását célozta. Ezért gyakran szívesen engedett politikai magatartásának merevségéből, a

kerrel és szóközi vervvel mondták azokat el. Bizony sok képviselő tanulhatott volna a nép egyszerű fiaitól, mint kell beszélni. Az ügyes gondolatmenet, erős logikai fonál s a meglepő tolyékonyaság jellemezte a beszédeket.

A bankett után folytattuk látogatásainkat dr. *Pertschy* főörzsorvos barátunknál, kinek gyönyörűn berendezett lakása, szép könyvtára és pompás saját termésű siller bora általános szenzáció tárgya volt.

König orvos és bájos neje, *Sendelbach* „Präsius“, *Késmárky* jegyző és *Hesz* Márton fáradhatlan titkár (valamenynyi szeretetreméltó nejjökkel) mindmegannyi az igazi magyar vendéglátás példányképei voltak.

Hesz Mártonnál még cabaret-előadás is volt, amennyiben *Ózsvári* csantavéri gazdaköri elnök pompásan adta elő „egy cigányprimás keservei“ című cigányjargonos monológját, óriási tetszés között. Volt ének is zongora mellett s *Késmárky* né urnő gyönyörű zongorajátékával szórakoztatta a vendégeket. Szóval a kedélyesség tetőpontján szomorúan hatott reánk, midőn *Sendelbach* elnök jelentette, hogy a kocsi előállottak s itt az idő az indulásra. Bucsut véve a kedves társaságtól, a közönség zugó éljenei és a Rákóczy-induló hangjai mellett távoztunk *Militics*re, ahol megköszönve kísértőink szívélyességüket, egy sikerdus nap szép, felejthetetlen emlékével távoztunk.

másik párt a *Mukics* Simon vezérlete alatt álló függetlenségi (kormánypárti) tábor. Ez utóbbi hiven szolgált a függetlenségi kormányképes elveket; Kossuthot és Apponyit rakon követte. Nekik olyan ünnepet rendezett Szabadkán, amelyet ritkán látott az ország harmadik városa.

Most, hogy *Vargha* Károly halálánál az I. kerület mandátuma megüresedett, mindenki természetesnek találta, hogy a függetlenségi párti jelölt az lesz, akit a szabadkai függetlenségi párt fog kijelölni. Pedig másként történt a dolog. A függetlenségi jelöltet a 67-es alkotmánypárt állította, *Gyelmis* Gerő személyében. — Hiábaitakoztak ez ellen *Mukics* Simon és függetlenségi elvtársai, *Barabás* Béla és *Lovász* Márton, a központ kiküldöttjei kijelentették, hogy ők azt a férfit tartják igaz függetlenségének, akit a 67-es alkotmánypárt, nem pedig *Mukics* Simon és 48-as tábora jelöl. — *Mukics* Simon hiába hivatkozott Kossuth Ferencnek előtte tett határozott kijelentésére, hogy csakis az általa megnevezett férfit fogja támogatni, hiába mutatta a kereskedelmi miniszternek *Vojnits* Máthez intézett, a jelöltség elvállalását kérő sürgönyét, *Barabás* és *Lovász* nem tágitottak; nekik *Gyelmis* kellett.

Hiszen kétségtelen, hogy *Gyelmis* Gerő az a férfi, akinek meg van a minősítése arra, hogy Szabadka város egyik mandátumát hiven, becsületesen töltsse be. De mégis csak megbotránkozott, csunya dolog, hogy egy párt, amely 67-es alapon áll, hamis cégér alatt üzérkedik; a központi függetlenségi párt pedig, amely folyton 48-as elvűségről, hazafiságról beszél, nem a saját pártja jogosult kívánságát tartja szem előtt, hanem a 67-es párt emberét tolja előre.

Ez az eljárás is teljesen hozzáillik a koalíció erkölcsstelen üzelmeihez.

Egy járásbíró ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Titel, 1908. január 26-án.

Titel közönségét igen kellemetlenül érintette ezélt 5—6 héttel a hivatalos lap ama hirtel, hogy dr. *Eisler* Mihály bírósági jegyző bíróné neveztetvén ki, ismét *Vingára* helyzetetett át. Lakosságunk ugyanis azt remélte, hogy előléptetésével egyidejűleg itt fog maradni. Eme reményben való csalódás fájó érzése mindenkit eltöltött, aki a derék férfiú ügybuzgalmát, nagy tudását és szeretetreméltó modorát ismerte.

Amidőn *Titel* közönsége megtudta, hogy dr. *Eisler* Mihály f. hó 24-én el fog távozni, mintegy ember állott talpra és a „csajkás“ vendéglőben 24 óra alatt 60 terítékű bucsuestélyt rendezett, oly sikerrel, hogy az igazán az eltávozott albiró egyéniségében leli magyarázatát. De ki is volt dr. *Eisler* Mihály, kiért *Titel* közönsége oly osztatlanul lelkesedett? A hozzá való általános becsülés, ragaszkodás abban leli magyarázatát, hogy terhes hivatalbeli kötelezettsége mellett is minden társadalmi mozgalomban részt vett, amely a haza és a társadalom javára szolgált, de leginkább kedvelté tette őt tántoríthatlan, igaz hazafisága.

Mindezeknél fogva a tiszteletére rendezett bucsuestélyen a jelenvoltakat oly lelkesedés fogta el, hogy amidőn a távozót dr. *Kossa* Miklós kir. közjegyző *Titel* közönsége, *Zamoróczy* István kir. albiró a bíróság, dr. *Székely* Géza ügyvéd az ügyvédi kar és *Simó* Géza polgári iskolai tanár a tanári kar nevében elbucsuztatta, minden ember lázas kiáltásba tört ki, hogy ne hagyja el a város falait.

A bucsuestélyen a hivatalnoki karon kívül, földbirtokosok, vállalkozók, mérnökök stb. vettek részt. A társaság egész reggelig maradt együtt.

HIREK.

A képviselőházból.

A múlt csütörtökön fejezték be az ujoncjavaslat fölötti vitát. A néhai függetlenségi pártnak kuruccá maradt levontái: *Nagy* György, *Lengyel* Zoltán, *Farkasházy*, *Bozóky* porolták ki a javaslatot, miközben egynéhányszor jól végig huztak a kvótaemelő táboron. Egy elegáns, fess fiatal bácskai asszony akinek *Balla* újvidéki főispán és *Adamovich* orsz. képviselő csapták a szelet a VII. számú karzaton, lelki gyönyörűséggel nézte a szép, bátor csatát. Hej! ha ott lent *Ujvidéken* *Nagy* Gyurka-féle levonték hadakoznának a közgyűlési teremben, hogy suhogna a karzatokon a taffselyem, s hogy simulna fodrokba a csipke.

Pénteken terjesztette elő házszabályrevíziós indítványát *Nagy* Emil, a törtétek megtestesítője. Az álokoskodás, furfang és politikai huncutság, bűzös tárházából előszedett érvekkel igyekezett bizonyítani, hogy a házszabályokat éppen most kell módosítani, mert a „nemzeti“ kormányurimat biztosítani kell. (Persze, hogy megint emelje a kvótát, eljásza a magyarság jogait Horvátország-cserbenhagyja az önálló bankot, behozza a kisemberek érdekeit sértő adóreformot stb. stb.) Még *Tisza* Istvánt is megdicsérte, amiért volt bátorsága a revízióval előállni. Nem is a revíziója bántotta az akkori ellenzéket, hanem a mód, ahogyan azt meg akarták csinálni. (Igaza van. Akkor nem voltak olyan ügyes elnökök, akik az elnöki székből háromféle fölfogást hirdettek.)

Rosenberg Gyula, a nagyesszű volt szabadelvű képviselő, aki a jobboldali újságírói karzatról hallgatta előterjesztést alig tudta magát visszartartani a nevetésből. Mert mégis csak kacaglató komikum, az egykori oroszlanokat nyulak szerepében látni.

Baloghy Ernő, aki sokat tudna beszélni a *Tisza*-féle javaslat minden fordulatáról, némán hallgatta *Fernbach* Péter mellett *Nagy* fejtegetéseit. Nem tudta, hogy vajjon helyeseljen-e. Csak akkor eszmélt föl, midőn a közelében ülő *Kossuth* Ferenc mellett fölbukkanni látta *Mukics* Simon alakját, aki az elhunyt *Vargha* Károly iránti kegyeletből feketében jár. *Mukics* a szabadkai I. ker. mandátum ügyében tárgyal a kereskedelmi miniszterrel, majd *Barabás* Bélával is. Mindketten elfogadták *Mukics* előterjesztését, mely *Gyelmis* ellen irányult. Másnap azonban, *Lovász* Márton információjára, megváltoztatták álláspontjukat, s a 67-esek által fölléptetett *Gyelmis* mellett foglaltak állást. Hogy *Mukics* Simont milyen helyzetbe jutatták ezzel, azt könnyű elképzelni.

Kire hallgassunk, ha házasodni akarunk?

Történetem idején *Gyula* öcsémnek még virágzó vásárlalmi pápaszem-kereskedése volt, bár akkor még nem volt szükségem pápaszemre; most már elkelve, de most meg már *Gyula* öcsémnek nincs pápaszem-kereskedése. Azonban, ha meg gondolom a dolgot, nincs miért bankodjam, mert a *Gyula* öcsém kereskedéséből kikerült pápaszemek lencsei úgy is ablakvegből lettek készítve. Abban az időben egy reggel hangos kopogás hallatszott ajtómon s alig mondtam ki a „szabad“ szót belép azon *Tallós* János. „Jó reggeet agyon Isten, egészségire vájon az éccakai nyugodalom“ — köszönt falusi szokáshoz hiven. Hogy azonban a társalgás fonala meg ne szakadjon, kérdést intéz hozzám, hogy: „mire végzi tanító ur?“ Ehunni, *János*, irogatok. „Ugy-ugy, mer hát ki mit tanut, az a mestersége.“ Az illendőség okáért most már én is kérdeitem: Hát osztán mi jót hozott kend *János*?

„Nem egyebet, hanem hát csak a zaszekurációt gyűttem fizetni.“ No, foglaljon helyet addig, míg a váltóját kikeresem. „Le is ülök — mondá — hogy a zámukat ee ne vigyem.“ Kikeresvén a váltót, átadom neki; mire ő nem a fizetéshez, hanem a szóhoz kezd. „Ost hallom tanító ur, hogy megházasodott“ — hogy falun mindjárt megtudnak mindent. — Hát olyanformán volna *János*, csak hogy még nem egészen bizonyos. Tán beszélnek sokat ugy-e? „Má pedig tudom magamrú, hogy annékü nem lehet meg a zember, hót jó teszi a tanító ur, ha megházasodik. Attú soha se

féjjen, ha asszonygák, hogy ijen, meg olyan pörölös, az a jó!"

Itt egy kissé elhallgatott s folytatta. Láttya a zenyimnek — értsd a feleségét — ojan kutya-konceptussa van, hogy ha megköti magát, hát két hétig se szól — itt öklöbe szoritotta János a kezét s folytatta — jaj! pedig ennél nincs nagyobb méreg a világon; mer mindha csak kriptába vóna a zember egy hótta. Tugygya! nem szánám ijenkő agyon csapni, a kiskésit a zanynyanak!

Pedig élő ember a megboldogult ipam megmondhatna, hogy a zeggyiktomiak nem böcsütek meg jobban a szent karabusz bogarat — ugyan, hol hallhatott róla!? — mind én a zasszont; oszt oiant pedig nem montam neki soha, hogy érdeemes vóna a szavának elani. Utójára is hát nem!? De szentuce megkö vernem, hogy ha má a szavát nem vehetem, legalább a jajgatását hallhassam. Ezek után fogta a pénztárcáját, fizetett és köszönve távozott; de még egyszer visszafordult az ajtótól azon mondással, hogy:

„úgy-úgy tanító ur aza zigaz, a mit én mondok.”

Később az utcán találkozom Vörösgyura Misával, ki köszöntés után a kezével legyint felém, hogy álljak meg. No mi a baj Misa? kérdém. Elmosolyodik és mondja: semmi biz a csak szeretné tudni, hogy igaz-e, hogy megházasodtam. — Hát már ez is? Azután miért Misa?

„Hát tugygya, mondanék én valamit. Van-e pézecskeje a zasszonnak?”

Tudom is én, mondom bosszúsán.

„No-no! Ne haragudgyon a tanító ur, jót akarok mondani, mer hát ez a zelső. Gondója csak ee, eza zén fíjam a János — a János a János magyaráza — mondóm neki, hogy ojan lánt nézen, akinek van valamicskéje. Talát is Bükösödön bjant, akinek vóna 600 forintocskája sájnba: oszt nem aszt mongya a bolond, hogy nem kő neki mer nagyon szótalan — értsd ütöt. — Mondom neki, hogy aszt vedd ee a zanyád háromszázcsilagját, bár a zanyád se tudott vóna s:óni soha!

Hej! mer tanító ur pokol vót vele a zéletem. Ugy a hónap alá nyut néha a szavazatytyaiva, hogy aszt gondótam, hogy kést szurkának belém, oszt most itt hagyott kódusnak. Higgye ee, hogy így van!

No Isten áldja, mondom és elváltunk. Teendőim elvégzése után este magamra maradtam, gondolkozva a házasságomra vonatkozó tanácsok felett. Ime egyszer csak megint kopog valaki. Ugyan ki lehet? A belépő nem volt más, mint Kárvallott Pali Mi hozta ily későn Pali?

„Hát nem egyéb tanító ur, minthogy együttem a gyereket kikérni, mer hát lássa nappa nem érek rá. Tugygya, hogy a zanynyát eetemetttük, oszt most köllene othun a többi gyerekre vigyázni, még vagy cselédet fogadok, vagy...”

Itt megállt a szóval és kérdezte, hogy igaz-e, hogy megházasodtam. (Hát ennek mar sohasem lesz vége?) Ugy hamarosan kielégitem kívánságát, reámondottam, hogy igaz.

Hát igaz-igaz, nekem is így kellene tenni, de hát tugygya nagyon félek. Mára is a Szürszabó Jánosékná úgy összepatáliztak a gyerekek mián, hogy a Csutak Misa szomszéd ijettibe szallat a harangokat féreveretni, oszt ha elejit nem ájják, hát fére is vereti a bolond. Most má aszt tanácsotam magamnak: Misa te ösmered a természetedet, hát ne szöröncsétlenkegygy; de magának aszt javasolom, hogy csak házassoggyon meg, mer maga egy jó bárgyu ember, tám maguk köszt úsem lesz semmi hiba.

Alig ment el Pali egyszer a folyosómon tele-torokkal éneklő am az én Sándor öcsém:

„Engem szeress ne anyádat, én csókolom meg a szádát.”

Mi lesz most? Sándor felpityókosan belép és boldogságtól tündöklő ábrázattal kiáltja felém:

„Ferkó bátyám csak azt vegye el, akit szeret, ha haragos, ha jókedvű, ha gazdag, ha szegény.”

Ezek óta a történetek óta elmúlt egy kis idő Sándor meg a felesége úgy élnek egymással, mint a kutya meg a macska azóta, hogy Sándor kabátján egy női hajszálal talált a felesége, pedig azt se tudta meg soha, hogy kié volt. Sándor meg akárhányszor talált a csuszpájzban néha egész csomó hajszálal és azt is jól tudta, hogy kié, még is hallgatott békesség okáért. Hát én szóljak-e valamit? Nem én! Hisz a kocsi ötödik kerekének zörgése, ugysen hatott még el emberi fülekhez soha.

Burányi Ferenc.

Szolgabírói kirendelés. Fernbach Károly főispán, Milits János tiszteletbeli szolgabíró az újvidéki járási szolgabírói hivatalról további szolgabírói helyettesre a szabályai szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Sorshuzás a titeli járásban. Az 1908. évi újoncállításra e hó 26-án ejtette meg a sorshuzást 286 újoncköteles egyén részére.

Elutasított rajztanítói állás. A tanfelügyelő felhívta Cservenka községet, hogy az ottani ipariskolánál rajztanítói állást szervezzen. A képviselőtestület a felhívást elutasította.

Uj fűrészgár. Jerger Jakab és Sorgend János apatini lakosok Apatinban fűrészgárat építettek, mely már 2 hete működik.

Fizetésektelenség Csonoplyán. Politzer Manó csonoplyai kereskedő fizetésektelenségében, vagyoni statusa ez: Vagyon a árúkból és követelésekben 20,000 korona. Ezzel szemben tartozása 31,000 korona.

Zár alá vett üzlet. Adamov és Popovits titeli fizetésektelenségét üzletét zár alá vették, mert az árúkat Adamov felesége 8000 korona hozományával fejében le akarta foglalni.

Kirabolt templom. Az alsókaboli szerb templomot — mint levelezőnk jelenti — vasárnap éjjel kirabolták. A tettesek ezideig ismeretlenek.

Házasságok. Dr. Márkus Samu február 9-én tartja esküvőjét Wiener Hedvig kisasszonnyal, dr. Wiener Samu bácsalmási ügyvéd, tb. megyei főügyész szeretetreméltó és nagymivelt-ségű leányával.

Radakovits Márk belgrádi főhadnagy eljegyezte **Szankovits** Angyalka kisasszonyt Sztapáron.

Dr. Dénes Ferenc szegedi ügyvéd kedden tartotta esküvőjét **Fischer** Szerén kisasszonnyal, Fischer József péterrévei földbirtokos szeretetreméltó leányával.

Guszman Ferenc kulai kereskedő nőül vette **Schlanger** Mariska kisasszonyt Ujvidéken.

Schöfer Gyula bajai kereskedő feleségül vette **Trapli** Margit kisasszonyt.

Egy nyomdatulajdonos fizetésektelensége című lapunk legutóbbi számában megjelent híre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tettük:

Ügyfelem, **Bosnyák** Ernő zombori nyomdatulajdonos képviselőjében kérem megcáfolni a fizetésektelenségről közzétett hírt.

Zombor, 1908. jan. 25.

Teljes tisztelettel

Dr. Pataj Sándor
ügyvéd.

E cáfolatra vonatkozólag meg kell jegyez-nünk, hogy Bosnyák aktívái föllümulják a passzi-vákat, de azért — és ezt érdekelt helyről tudjuk — egynémely hírelezőjét arra kérte, hogy bizonyos tételekre nyujtsanak neki moratoriumot. Ez persze nem jelenti azt, mintha Bosnyák bukás előtt állana,

Fizetésektelenségek Bácsoplyán. Topolyán egyszerre két cég lett fizetésektelenséges. Özv. Novák Károlyné, aki már csödbe is került, 21,000 koronával tartozik. **Epstein** Ignác rövidáru-kereskedő pedig szintén beszüntette fizetéseit.

Kállay Kornélia sikerei. **Kállay** Kornélia, a Molnár-féle színtársulat jeles primadonnája, lapunk ügyes tollu munkatársa nagy sikereket arat Óbecsén. Ezt bizonyítja az „Óbecse és Vidéke” című komoly újságnak róla írt eme bírálat:

„Pénteken „János vitéz” ez a kedves meséjű és édes zenéjű magyar daljáték ment. A címszerepet az „örökké mosolygó” **Kállay** Kornél játszotta, a ki hangulatos játékaival, behizelgő, bájos hangjával nagy tetszést ért el. Mint bojtár hatalmas, erős, szinte szük a pruszlik neki; mint huszár daliás, bátor; mint tündér-király elragadóan fess — és mind ehhez a vig mosolygó arc, a bájosan csengő hang és a szeretetreméltó játék. Valóban a társulat kiválóan tehetséges művésznője **Kállay**, a kit élvezet játszani látni. Igaz, hogy kedves partnere is volt **Füzess** Lenkében, a ki ez este felülmutta önmagát.”

Többi szerepléséről is így ír a nevezett lap.

Fizetésektelenség Szabadkán. Demeter János Szabadkán 6 év előtt a mokri Hegedüs Ferenc fia: Bálint neve alatt lisztüzletet nyitott és másfél év előtt átvette Gerber Adolf jömenetű fűszerkereskedését, mellyel most fizetési zavarokba jutott. Tartozik 12,000 K-val, mellyel szemben 6000 koronás vagyont mutat ki. 40 százalékot ajánl, Hegedüs kezességével.

A DMKE titeli fiókja e hó 25-én — mint levelezőnk írja — a **Havas**-féle szállodában tartotta második felolvasó estélyét, mely után tánc következett. Az estély jól sikerült.

Halálozások. Wagner Györgyöt, Ujverbász érdemes jegyzőjét sulyos csapás érte. Édesanyja özv. **Wagner** Györgyné e hó 24-én Cservenkán 86 éves korában meghalt. A köztisztviselői állott matronát a közönség osztatlan, mély részvétellel temették el.

Neuser Márk apatini kereskedő e hó 25-én hosszú, kínos szenvedés után meghalt. Nagy részvétellel temették el.

Öngyilkos csendőr. **Tóth** János próbacsendőr f. hó 24-én reggeli fél 8 órakor Titelen, a laktanyában — mint levelezőnk írja — szolgálati fegyverrel agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

A „Bezdáni Önkéntes Tűzoltó-Testület” február 8-án, saját zenekarának közreműködésével, a Dobos Ferenc-féle olvasóköri vendéglő összes helyiségeiben táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj: személyenkint 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Leányszöktetés. Óbecséről jelentik: Szerbjeink között elmaradhatatlan szokás még ma is az ugynevezett »uszkocsiztatás«, — vagyis a leányszöktetés. Sőt szinte felvállról néznek az olyan újdonsült fiatal férjre, aki a törvényes esküvő előtt meg nem szöktette volna szive választottját. Anyanyiban változtak a szökési históriák manapság, hogy míg azelőtt a legény kocsiárat ültette a leányt és úgy szökött meg vele, ma pedig, a villany és gőz korszakában — mint itt előadott eset is igazolja — már vasuton szöknek meg, mert »a szökés párosan...« dudolja az olasz, hogy milyen jó. **Dusán** halálosan beleszeretett **Prodánov** Mitó kökényszemű, ritkaságszerű Zórka leányába. A leány is viszonzta e szerelmet, a mit azonban titokban kellett tartaniok, mivel a leány szülei gazdagok, Zórkára is 15—20 láncc föld örökség várt, a legény pedig szegény volt, mint a templom egere. Közbejött azután az is, hogy vidékről gazdag legény kérette meg a leányt. Szülei persze ezt örömmel fogadták, de a leány azonban hallani sem akart felőle. E közben érlelődött meg köztük a gondolat, hogy megszöknek. Mivel azonban a legénynek sem külön fogata, sem pénze nem volt, a leány 2 drb. arany mellidiszét pénzzé váltotta. Vasárnap ebédután Zórka séta ürügye alatt távozott hazulról és találkozáván szerelmesével, a 4 órakor induló vonattal megszöktek. A leány atyja, **Prodánov** Mitó azonnal a csendőrséghez futott, hogy az esetet megudta, a nyomozás széles körben meg is indult, de mindeddig hírt sem halottak arról, hogy hol turbékol a bizonyára boldog szerelmes pár...

A zentai iskolák államosítása a megvalósulás előtt áll. Az ottani községi iskolaszék, **Faragó** János kir. tanfelügyelőnek eme előterjesztését, melyhez a kath. klerus is hozzájárult, egyhangulag elfogadta:

A zentai népiszkolák államosítása tárgyában **Faragó** János kir. tanfelügyelő által javaslatba hozott kezelés főbb pontozatai a következők:

Zenta város állami kezelésbe adja összes városi és tanyai népiszkoláit.

Az iskolák elhelyezésére szolgáló ingatlanok a magy. kir. kincstárnak örök használatra átadotnak és a kir. kincstár ezen joga azokra telekkönyvíleg is be lesz kebelezve.

A város köteles lesz az iskolai épületeket jó karban tartani, tisztán tartani, tűzkár ellen biztosítani.

Az iskolák fűtéséhez szükséges tüzelőt a város adja és azt köteles a helyszínére szállítani.

Az összes butorok, felszerelések, taneszközök a kincstár használatába mennek át. Az iskolai célokra tett alapok pedig az iskolai gondnokság kezelésébe adotnak át.

A tanítói nyugdíjajutólékat, mint eddig, ezután is a város fizeti.

Az állami iskolákkal kapcsolatban szervezendő gazdasági ismétlő iskola gyakorlati célokra minden iskolához 600—800 négyszögöl területet enged át a város.

Az iskolák átadása és fejlesztése esetén a meg nem felelő épületeket a város saját költségén felépíti, jó karban tartja. Az iskolák kiépítéséhez szükséges kölcsön évi törlesztésre azonban a kormány a szükséges összeget a város által évente az iskolák fenntartására fizetendő összegből visszatéríti.

A város évente az állami egyenes adók után 10 százalék iskolai pótdadót vet ki lakosaira és azt az iskolák fenntartása végett a zentai kir. adóhivatalba szolgáltatja be. Ezen felül átengedi e célból a kir. kincstárnak azon 200 láncc jársföldet, amely iskolai alap címén hasított ki.

A kincstár a jelenleg alkalmazott tanítókat, amennyiben törvényes képesítésük meg van, szolgálatképesek és működésük kifogás alá nem esik, átveszi és fizeti őket. A zentai iskolai növendékek tandíjat, az 50 fillér beiratási díjon kívül nem fizetnek, de a város ezt is megvált-hatja. (Évi 1000 koronával meg is váltja. Szerk.)

A tanítói kinevezéseknél figyelembe vétetik a helybeli felekezeti lélekszám aránya. Továbbá a zentai származás egyenlő minősítés esetén.

A „Jánoshalmi Iparos és Kereskedő Ifjak Egyesülete” február 2-án a „Kossuth Szálloda” összes helyiségeiben zártkörű táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Belépő díj: I—V. sor. 1 korona 60 fillér, a többi sorok 1 korona 20 fillér. Belépődíj 80 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönet-

tel fogadnak. Szinre kerül a Falu rossza. Személyek: Krakauer Vilmos, Dobos Ambrus, Krakauer Elza k. a., Kovalcsik Erzs. k. a., Kovalcsik István, Serfőző Erzs. k. a., Friedmann Vilmos, Weisberger Éva k. a., Kovalcsik Dettus k. a. Czégényi Teréz k. a., Mészáros Péter, Horváth József, Begyik János, Czégényi Teréz k. a., Horváth József, Rosenfeld Ferenc, Czégényi József, Tatity Kristóf, Nagy Mihály.

Eljegyzés. *Latinovits* Szaniszló zombori városi tanácsnok eljegyezte *Hoffman* Ilonka urhölgyet.

— **Iskolafelosztás Apatinban.** Apatini levelezőnk írja nekünk eme feltűnő esetet: Az apatini izr. hitközség tagjai, miután saját felekezeti iskolájuk fenntartása állami adójuknak több mint 5%-át teszi ki, 1885-ik évben kelt minis-teri döntés folytán a községi iskolák fenntartási költségeitől fel voltak mentve. A nagyközönség azonban múlt évben újlag követelvé a községi iskolákhoz való hozzájárulást, közigazgatási bíróság döntését kérték ki ez ügyben. A közigazgatási bíróság az izr. hitközségre nézve kedvezőtlenül ítélvén, az izr. iskola fenntartása lehetetlenné vált, mivel a 10—15 megadózott hitk. tagok mind-egyike 200—300 koronával adóznak így is évenként, s ez új teherrel tehát leküzdhetetlen akadály állja útját e rég viruló és a magyarosítás terén nagy szolgálatot tevő intézet fennmaradásának, hacsak nem támogatja a nagyközönség nagyobb évi dotációval, mivel kötelessége lesz hozzájárulni ez iskola fenntartásához.

A gombos-erdődi vasuti összeköttetés és vele kapcsolatos Drávahíd tárgyában f. évi január hó 17-én tartották meg Ehrnhöfer Aladár minis-teri tanácsos vezetése mellett a közigazgatási bejárást. Ugy Gombos, mint Erdőd álmomásnál a vasuti pályatestet 3 méterrel emelni fogják és mindkét helyen új állomási épületet emelnek, míg a jelenlegi állomási épületeket lakóházakká alakítják át. A hid maga hatalmas alkotás lesz. Hossza 640 méter és 80 méter távolságban 8 pillért alkalmaznak. Az átalakítási és hidépítési költségek meghaladják a 10 millió koronát, melyek a régebbi máv. beruházási kölcsönből nyernek fedezetet. Az építési munkálatokat a tervezet szerint még az idén megkezdik.

Templomépítés Tiszakálmánfalván. Tiszakálmánfalván Foerk Ernő és Petrovác Gyula felsőépítők iskolai tanárok tervei szerint emelendő templom munkáira f. évi január 18-án tartották meg az árlejtést. Ajánlatot tettek Mohrár István (Nagybecskerek) 33.350 kor., Friedrich Fülöp és tsa (Verbász) 33.950 kor., Tickmayer Antal (Ujvidék) 33.300 kor., Diene Antal (Tiszaistvánfalva) 34.300 kor., Geyer Henrik kor. 65, Fogl Emil 3563 kor. 02, Spitzer és tsa 4935 kor. 09 és 6.7% engedménnyel pályázott. A bizottság Fogl Emil ajánlatát fogadta el.

Dr. König Endre előadása Szabadkán és Ujvidéken. Dr. König Endre wörishofeni orvos, lapunk munkatársa e hó 31-én a szabadkai, február 2-án, vasárnap pedig az ujvidéki szabad lyceumban tart előadást a *tüdővész celeni védekezéséről*. Dr. König a jövő héten visszatart az Ujvidékre.

Lövöldöző legények. Topolván f. hó 18-án Fekete Lajos 23 éves cipészegéd és Kis Tóth Simon 21 éves Kossuthfalvai legények részeg állapotban a piactéren lövöldözni kezdtek. Szerencsére nem okoztak bajt. A rendőrség le-tartóztatta őket.

A bűnös szerelem következménye. Dósa Antal topolyai jómódu gazda Forgó Mariska 14 éves keresztleányával — mint levelezőnk írja — szerelmi viszonyt folytatott, amely nem maradt következmények nélkül. Amikor ezt észrevették, Dósa Futyu Teréz topolyai kuruzslóasszonyt felszólította, hogy 100 koronáért hajtsa el a magzatot. Az asszony ezt meg is tette. Csakhogy a leány szülei megtudták a dolgot és a bűnösöket feljelentette. A szabadkai kir. törvényszéknél a bűnvizsgálat nyomban megindult ellenük.

A Jánoshalmi Ipartestület vasárnap, e hó 26-án tartotta szokásos farsangi mulatságát, mely alkalommal a kaszinó összes helyiségei zsufolyásig megtelt mulatóvendégekkel, kik másnap reggelig ropták a táncot. És hogy csakugyan össze legyen kötve a kellemes a hasznossal, a bevételekből — mint levelezőnk írja — mintegy 120 korona jut az ipartestület könyvtárának gyarapítására is.

A bajai Kiss József estélyt február 15-én tartják meg. A jeles költő az estélyen föl fog olvasni.

A borotái véres eset. Tóbiás Lajos pusztai borotái lakos a múlt évben kiadta szőlőjét megmunkálás vegett Polyák Lukács ottani napszámosnak. A szerződést annak rendje és módja szerint megkötötték és megállapodtak abban is, hogy a munkabér milyen részletekben lesz fizetendő. Polyák Lukácsnak azonban úgy látszik nagyon kellett a pénz, mert az esedékesség napja előtt követte a hátralékos 40 koronát. Tóbiás a 40 korona kifizetését megtagadta Polyák ekkor bosszút forralt Tóbiás ellen. Elhatározta, hogy ha a pénzt meg nem kapja Tóbiástól, akkor végez vele. Be is ment egy vaskereskedésbe, a hol forgópisztoly és töltényeket vásárolt s közölte is vele vadházasságban élő Piukovics Máriával, hogy mi a szándéka. Hogy pedig szándékát annál bizonyosabban megvalósíthassa, Piukovics Máriát is elküldte, hogy újabb töltényeket vásároljon, mert a már meglévőket keveselte célja keresztülvitelére. Szeptember 17-én délután meg is jelent Tóbiás Lajos lakásán, pisztolyát a kabátja belső zsebében elrejtve s felszólította Tóbiást, hogy hajlandó-e a 40 koronát megfizetni. Tóbiás ismét megtagadta a jogtalan kért, mire Polyák előrántotta forgópisztolyát s három lépés távolságról kétszer rálőtt Tóbiásra. Az egyik lövés Tóbiás kabátját surolta s a konyhában levő edényt lyukasztotta át, míg a másik golyó Tóbiás hasába fúródott, súlyos sérülést okozott, melyből azonban Tóbiás néhány hét múlva felgyógyult. Ugyanekkor Polyák Tóbiás feleségére is irányozta revolverét s agyonlövésse fenyegette, ha a 40 koronát meg nem fizeti. A megrémült asszony a szekrényből elővette a 40 koronát és Polyáknak átadta, aki azután a tett színhelyéről távozott. Polyák Lukács ezen cselekedetiért szándékos emberölés kísérlete és zsarolás címén került a szabadkai esküdtszék elé, amely kedden tárgyalta az ügyet Salánky József elnöklété alatt. Az esküdtek mindkét bűncselekményre nézve megállapították bűnösségét, mire a bíróság *öt évi fegyházra ítélte*.

Ferblizés a parasztság közt. Szomorú, megdöbbentő közéleti jelenségről ad nekünk hírt *Kossuthfalvi* levelezőnk. A napokban az ottani földmives-osztály több tagja, nevezetesen: Katona Antal, Baják József, Kolompár János és Gyűjtő János leültek ferblizni s a legvakmerőbb módon üzték ezt a veszedelmes játékot. A hazárdirozás oly mérveket öltött, hogy mire a játéknak vége akadt, Gyűjtő Jánosnak 1200 koronája uszott el. A hazárdjátékosok ellen megindították az eljárást. Ime, a romlott társadalmi erkölcsök mire juttatják a munkás népet.

Öngyilkos asszony. Jánoshalmi levelezőnk írja: Sándor Pál, fiatal gazdaember 26 éves szép felesége a napokban eddig ismeretlen okból felakasztotta magát. A szerencsétlen fiatal asszonyt ki az urával is legjobb egyetértésben élt, e hó 21-én temették el nagy részvét mellett.

Sorshuzás Topolyán. Topolyai levelezőnk írja: A topolyajárásbeli hadkötelesek ezidei sorshuzása Topolyán e hó 25-én volt. 586 hadköteles részére huztak sorszámot. A sorshuzáson jenvoltak az egyes községek jegyzői és bírái. A sorshuzás után a szolgabíró, Császár Péternél ősi szokáshoz híven nagy ebéd volt, amelyre hivatalosak voltak a jegyzők, szolgabírói hivatalnokok és az előkelő társadalom néhány tagja.

Előjáróválasztás Pacséron. Pacséron e hó 22-én — mint levelezőnk írja — Rózsa Sándort választották meg közgyámmá az ezen állásról lemondott Rózsa István helyébe. A választást Császár Péter főszolgabíró vezette.

Rablás. Toldi Mátyás csantavéri lakosnál, a gazda távollétében, — mint levelezőnk írja — Szakál Ferenc és Ignác nevű 10 éves nevelt fia betörték, az asszonyt megrohanták, egy kisebb szobába zárták s azután a műhelyből egy varrogépet, 55 koronát és 11 drb. kiszabott posztódarabot vittek el. — Az eljárást megindították ellenük.

A bezdáni ipartestület által f. hó 18-án rendezett táncmulatság alkalmával a következők voltak szívesek a jótékonyalapot felülfizetéseikkel gyarapítani és pedig: Meszner István apát esperes plébános 10 kor., Csirszka Konrád iparhatósági biztos 5 kor., Kuzmán Miklos 4 kor., Bosnyák János, Molnár Ferenc, Dobos Ferenc 3—3 kor., Bekker József 2 kor., Bachrach Lajos, Guttman Sándor, Brecka Katica, Darázi Mátyás (Zombor), dr. Gál Dávid, dr. Kovács Lajos, Kelsch István, Schmidt János, Spitzer Gyula, Losebitz és Spitzer, Ötvös Lajos, Felderer Gyula, Gubicza Antal, Majorits Antal, Györfi Mihály, Spitzer Sándor 1—1 kor., Füller Sándor 70 fill., Ébli Vilmos, Loschitz Károly 60—60 fill., Major Péter, ifj. Tibor János, Metrovits, Rucse, Gyorgyevits Drogulyob 50—50 fill., Brecka Gyula, Ligeti Győző, Straub Lajos, Magyar Pál, Pinkert Mihály, Rók Mátjáné 40—40 fill., Kleics Mátyás 30 fill. és Kelsch Jakab 20 fill., összesen 52 K. 80 fillér. — A nemes szívű adakozóknak ezuton mond há-lás köszönetet az ipartestület Elnöksége.

A mozsori új iskola. A Mozsor községben építendő iskola 31618 kor. 47 fillérrel elő-írányzott munkáira a község előjárósága f. évi január 20-án tartott árlejtést. Ajánlatot tettek: Molnár István (Nagybecskereken) 34.000 kor., Neujahr Vilmos (Titel) 32.950 kor., Diner Antal (Tiszaistvánfalva) 32.900 kor., Schneider János (Ujverbász) 33.350 kor., Friedrich Fülöp (Ujverbász) 32.800 kor. Klein, Jakab (Ujverbász) 32.890 koronával. Ajánlatot még Méter Henrik és Ditrich Károly titeli vállalkozók nyújtottak be. A kivitelet Fridrich Fülöp bízott meg.

A hodság palánkai vasut utirányának Bácsközségre hátrányos megváltoztatása vegett szerdán Budapestre érkeztek *Evetovits* Iván bácsi plébános és *Tripolszky* jegyző. Evetovits nyomban érintkezésbe lépett *Adamovich* orsz. képviselővel, továbbá az illető min. szakreferenssel és a vállalkozókkal, akik a község érdekeit, amennyire tőlük telik, figyelembe veszik.

Bácskai karcos.

Bucsuztató aljárásbíró. Meleg óvációval bucsuztatták a titeliek távozó aibirájukat, dr. *Eisler* Mihályt. Mikor egyik tájékozatlan azt kérdezte, hogy mi okozza a szeretetnek ily szokatlan kitörését, a titeliek így válaszoltak:

Mert *e' is lerotta* a társadalom iránti köte-lezettségét, úgy mint a régi idők nagy fiai.

A titeli Eisler-bankett rendezése elé egy-némelyek akadályt gördítettek.

Közbelépett azonban néhány derék férfi, köztük egy polg. iskolai tanár is s így minden *simon* ment.

A garai plébánosinstalláció. Gara község lakossága alaposan kitett magáért a plébános-installáció alkalmából. Nem kimélt költséget, hogy az ünnepi nap minél fényesebben sikerüljön. Szóval nem *garaskodott*.

Az óbcesei szintársulattal teljesen meg van elégedve az ottani közönség. A legtöbb dicséret Kállay Kornéliának jut. De az elragad-tatás hangján nyilatkoznak *Füzess* Lenkéről, a bájos soubretteről is. Midőn az utóbbi erről tudomást szerzett, így szól:

Ha annyira tetszem neked, kedves publikum, hát *füzess* elő a jegyekre s látogasd a színházat.

Az „Óbecse és Vidéke“ szinikritikusa, aki nem tájékozatlan a színészet terén, mégis azt a furcsa megjegyzést teszi, hogy „A tolvaj“ című kitűnő szinmű *hidegen hagyta a közönséget*.

Hja, ez nem is csoda; hiszen a színházi termet soh' se fűtik rendesen.

Szabadka város borellenőrző-bizottsága. Kissé furcsa, hogy Szabadka város közönsége a *bor-ellenőrző-bizottságba* *Huthi* Györgyöt és *Kálivoda* (vizes Káli) választotta meg.

Ferblizés Kossuthfalván. Nagy szenzációt keltett Kossuthfalván, hogy egy *Gyűjtő* nevű parasztgazda 1200 koronát vesztes ferblin.

Sehogy se tudják megérteni, hogy egy *gyűjtő* miért *szórja* így a pénzt.

KÖZGAZDASÁG.

Az Obecsei Takarékpénztár és a Ke-rületi Hitelbank fuziójáról hírt adtunk lapunk legutóbbi számában. A kettős intézetnek igaz-gatóságát ekként alakították meg: Elnök dr. Milkó Ignác. Vezérigazgató dr. Galambos Pál, igazgató-helyettes dr. Tripolszky János. Aligaz-gatók: Szonomár Elek és dr. Milkó Gyula. Igaz-gatóság: Frenner Ferenc, Frenner István, Gerber Nándor, Gortva József, Grosz Illés, Grosz Simon, Horváth Lukács, Schumacher Rudolf, Tripolszky Ágoston, Tripolszky Imre, Boromissza Tivadar, dr. Balaton Gyula, Deutsch Miksa, Galambos Sándor, dr. Gombos Dezső, Zsótér Andor, Zsótér Zoltán, Freund József, Koch Herman, dr. Polákovits Ödön. Fel-ügyelő bizottsági tagok: Jauch Ferenc, Pillischer Manó, Hárs Aladár, dr. Székely Ignác, Pandeh Antal, Lévai Lajos, Weisz Frigyes, Engelsmann József. Pótagok: Gébell Ernést, Szmik Gyula.

Tenyészbika- és üszővásár Aradon. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi február hó 27-én Aradon, tenyészbika és üszővásárt rendez, amelyen a felhajtott tenyészállatok valószínűleg díjazva is lesznek. A vásár iránt úgy a tenyésztők, valamint a községek részéről is igen nagy érdeklődés mutatkozik s a vármegye-beli községek legnagyobb része apaállat szükségletét ezen a vásáron fogja beszerezni, a minnek az az előnye, hogy ott az állam közvetítésével kedvezményes áron és részletfizetésre szerezhetik be a tenyészbikákat.

Szeszüzet. Az *Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten*, budapesti központi irodájának V., Mérlegutca 11. szám, *heti üzleti jelentése.*

Mai zárlatok Bpsten: Ab vasút Kecskemét. Nagyban Kicsinyben korona

Finomított szesz adózva	168—	173—
Finomított szesz adózatlan	69—	74—
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlan	—	—
Nyers szesz adózva	166—	169—
Nyers szesz adózatlan	67—	70—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegterítéssel	58—	60—

Szerkesztői üzenetek.

Gara. Sajtóhiba. Nem Róth, hanem Tóth Jenő ottani munkatársunk írta.

Dr. F.—né G. M., Óbecse. Annak az indiszeret urnak a nevét semmi szín alatt se áruljuk el. A másikat annál is inkább megijesztjük, mert a mostani nyomda-technikai viszonyok közt hasonló dolog a legtrikább esetben történik meg. Most már legalább egy postacsomagra valót kérünk.

S., Baja. Nem veszünk olyan szigorúan a dolgot. De azért kétségtelenül hibázott a „Bajai Független Hírlap.” midőn lapunk vezérének „Latinovits Pálnak „Az általános drágaság” című cikkét átvette, anélkül, hogy a forrást megnevezte volna.

Levelező, Titel. A pótközleményt mellőznünk kellett. Az okot alkalmilag levélben ismertetjük.

Dr. K. E., Paripás. Nagy sajnálatára nem mehet oda. Visszautaztában okvetlen látogassa meg.

R. A. Budapest, Fő-utca. Postára tettük.

K. A., Temerin. Úgyesen van megírva, de a tárgya csakis néhány embert érdekel, s így nincs arányban a közlemény nagy terjedelmével. De azért talán leadjuk.

Dr. St. Gy., Budapest. A bejelentett cikket keddig vártuk, de hiába.

Boá. Igen. 11—12 közt.

Keresztény Szélmalom Szövetkezet Magyarokanizsa. Egy ízben már elküldtük. Most, szerdán újból postára tettük.

Dr. wd. Február 5-ikére teljesen készen áll.

H. T., Zombor. Ezideig nincs róla tudomásunk.

L., Óbecse. Kállay Kornélia mostohaleánya Mayr J. Gyulának, az Egyesült Budapesti Takarékpénztárak chequesztálya főnökének. Édesatyja, néhai Kállay József százados volt. Nevét tehát nem i—vel, hanem y—nal írja.

St. B.—a. Köszönjük; de már más irányban intézkedünk.

Bába menő, Zombor. Nemcsak, hogy nem kifogásolható, hanem határozottan helyénvaló, ha a leányok fekete áttört selyemharisnyát és mélyen kivágott lakkkipót vesznek föl. Annak a hölgynek fogalma sincs a divatról. Ugylátszik, hogy a krusevlyai bálakat látogatta.

Tiéd leszek, ha akarod. Dehogyan akarjuk.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyag-szertnek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje, s emellett izleves és könnyen emészthető.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-hoz,

mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

821. kig. 908. szám.

Pályázati felhívás.

Ada község előjárása egy segédjegyzői állásnak helyettesítés utján betöltésére pályázatot hirdet.

Feltételek: szakképzettség a közs. háztartás önálló vezetésében. (nevezetesen: a költségvetés, zárszámadás készítése a közp. könyvelői teendők kezelése stb.)

Javadalom: 1000 korona s szorgalmához mérten mellékjövedelem. Az illetőnek beválás esetén megválasztása biztosított.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy okmányokkal felszerelt kérvényüket Ada község előjárásánál nyújtsák be.

Oklevéllel bíró egyének pályázók közül előnyben részesülnek.

Ada (Bácska) 1908. évi január hó 26-án.

Király Lajos,
jegyző.

2—1

Wolf József,
bíró.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánsót kap, mely a »Kathreiner«-t kiténtető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítás módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vénsi, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorfájás, rögzített székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszertnek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító be-dörzsölési szer” közzé van adva, csúsz és a meghűlés egyélt követelményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll-féle gyermekszappan.

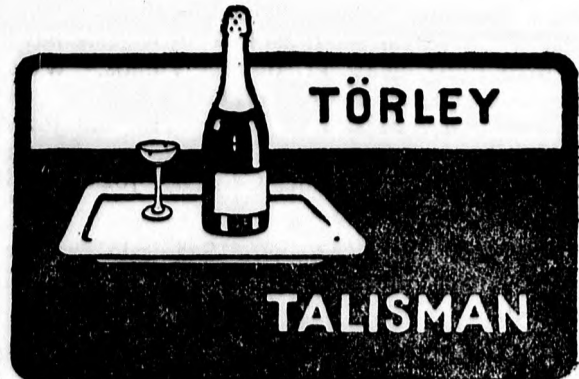
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek és női szappan, a bőr gyökere gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

KALACS ALEXIN

LEGFINOMABB KOKUSZVAJ TELJESEN PÓTOLJA A TEA-VAJAT FÖZÉSNEK, SÜTÉSNEK, KIRÁNTÁSNAK ÉS 25%AL SZAPORÁBB NEM AVASODIK KÖNNYŰ EMESZTHETŐSÉGEÉRT ORVOSILAG AJÁNLVÁ CSAK E VÉDJEGGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT !! FOGADJUNK EL!!

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDESBEN

MACH-féle szabad. egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr. Gyermek részére: 35, 42 és 50 kr. !! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a nadrágtartók óra, rozsdamentes csatlókban vannak és minden testmozgáshoz alkalmasok (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kitűnő, nyújtható, szűrt anyagból készülnek.

Nem veszítünk több gombokat, mert a nadrágtartók soha nem kell legombolni (2. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki-be-gombolás vagy csavarás által nem szakadnak le és a gyorsöltözkedés is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy garnitúra rezerva csatlót (3. ábra) 10 krajcárt beszerezni és azokat a nadrágtartókhoz fel-függesztő (4. ábra) gyanan-használni ami által elérhető az, hogy vasalás nélkül is megtartsa a nadrág eredeti alakját hogy sima, ráncmentes legyen.

Gyáram a legmodernebbben van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerinti a legjobbak, de 25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.

Cs. kir. szab. nadrágtartógyár FR. MACH, BRÜNN.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbottlék, izek, szörpök, gomba-, hus- és fűszerek-konzervek, szemes boroviskák, legújabb minőségben szállít - előkelőbb (Baker)esek készvételével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Folka (Bacsósmegye). - Kérjen Árjegyzéket!

PLATSCHEK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK
a legelőkelőbb emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postai számküldés: „FÉHÉR GALAMB” gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fergét a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vért és levéttetűt és egyéb kert- és veleményben kártékony állatkákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védszer aszunny és darás ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.
Vezérképviselő Magyarországon részéről:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-sz. 36. - Telefon 21-51.

RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, fűggeték, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilet-útköz” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 percz alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Főár-**BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

BOGDÁNY szerencséje páratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nél
BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homopátiá rendelő-intézete
14411 betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

PARIS Szálló
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, melegvíz kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és halók felé.

KATZER
szőrmearú elsőrangúak és az egész világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb mélykár ellen védő részv.

A Bácsmegyei Agrártakarékpénztár Részvény-Társaság

folyó évi február hó 6-án délután 4 órakor tartja

harmadik évi közgyűlését

amelyre az igazgatóság a következő mérleget terjeszti elő.

Mérleg 1907. december 31-én.

Vagyon:		Teher:	
Kézpénz	88324 55	Részvénytőke	1000000 —
Intézeti ház	121200 —	Tartalékalap	70142 —
Váltók: bankváltók	2378866 95	Fel nem vett osztalék	511 50
jelzálogilag biztosított váltók	2662801 90	Betétek	3539351 42
Jelzálogkölsönök:		Visszleszámított váltók	2144745 99
Saját kölcsöneink	3561665 49	Engedményezett jelzálogkölsönök:	
Zombori kereskedelmi és iparbanktól		Saját jelzálogkölsöneinkből engedményezve	3094266 29
átvett jelzálogkölsönök	1021657 58	Zombori kereskedelmi és iparbanktól	
Értékpapírok és kamataik 1907 december 31-ig	826734 63	átvett és engedm. jelzálogkölsönök	1021657 58
Előlegek értékpapírokra	15441 06	Jelzálogkölsönökből azok árfolyamkülönbözetére visszartartott összegek	27682 37
Folyószámlai követelések	2558322 22	Hitelezők (folyószámlán)	2189566 94
Jelzálogkölsönök hátralékos törlesztő részletei:		Előre felvett kamatok	142987 43
Saját kölcsöneink	10741 04	Egyenleg mint tiszta nyereség	104917 04
Zombori kereskedelmi és iparbanktól			
átvett kölcsönök	15490 53		
Előre fizetett kamatok	74582 61		
	13335828 56		13335828 56

Zombor, 1908. január hó 20-án.

A z i g a z g a t ó s á g:

Latinovits Pál s. k. Barta Arnold s. k. Báró Beck Gyula s. k. Fábry Samu s. k. Dungserszky Jakab s. k. Heincz Albert s. k. Koczkar Zsigmond s. k. Latinovits Géza s. k. Lányi Mór s. k. Dr. Antunovits József s. k. Dr. Molnár Károly s. k. Radovánovits György s. k. Dr. Schóber Béla s. k. Tárczay Dezső s. k. Városvy Károly s. k.

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Eigl József s. k. Dr. Nikolits Izidor s. k. Dr. Mikosevits Kanut s. k. Dr. Balthazár Béla s. k. Fettick György s. k.

329. szám./kig. 908.

Pályázati hirdetés.

Bácsbodrog vármegye titeli járásához tartozó **Sajkáslak** községében lemondás folytán üresedésbe jött **irnok-végrehajtói állásra** pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi február hó 13-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fognak; a kérvényhez a keresztlevelet is feltétlenül csatolandó.

Az állás javadalmazása évi 600 kor. készpénz.

Titel, 1908. január 21-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szives jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal

és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítása, 24 képpel van diszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY

községi tanító

Zenta.

A Sztanisicsi Takarékpénztár

folyó évi február hó 13-ik napján d. e. 9 órakor a takarékpénztár üléstermében tartandja

XXXIV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 9-ik cikkelyére való hivatkozással tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Tiszta nyereségről való rendelkezés.
4. A vezérigazgató választása és a kilépett 5 igazgatósági tag helyébe az alapszabályok 20. §-a értelmében új tagok választása.
5. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok 29. §-a szerint.
6. A nyújtási szabályzat módosítása iránti határozathozatal.
7. Egyéb netaláni indítványok tárgyalása.

Örszállás, 1908. január hóban.

A sztanisicsi takarékpénztár igazgatósága.

Mérleg. — Bilanz.

F. sz.	Vagyon — Vermögen		Összeg — Betrag		F. sz.	Teher — Lasten		Összeg — Betrag	
	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
1	Váltók		1066090		1	Részvénytőke	Aktienkapital	200000	
	Váltók jelzáloggal biztosítva	Wechsel mit Hypothekar-Deckung			2	Tartalékalap	Reservefonds	111356	39
			550530	1616620	3	Külön tartalékalap	Spezial-Reservefonds	3000	
2	Jelzálog kölcsönök	Hypothekar-Darlehen		1524852	4	Értékpapír tartalékalap	Reservefonds der Wertpapiere	5000	
3	Jelzálog kölcsönök hátralékos kamatai	Rückständ. Hypothekar-Zinsen		1511	5	Nyugdíjalap	Pensionsfonds	35596	58
4	Kötvény kölcsönök kezességére	Darlehen auf Gutstehung		49070	6	Beszédett árfolyam különbsézetek átruházandó jelzálogkölcsönök után	Eingehobene Kursdifferenzen		1000
5	Értékpapírok:	Wertpapiere:			7	Betétek:	Einlagen:		
	a) 636800 K névértékű 4 1/2%-os közp. jelzálogbank záloglevél	Pfandbriefe	á 99	630432	a)	rendes betétben	Ordentliche Einlagen	1728316	26
	b) 22300 K névértékű 4%-os közp. jelzálogbank záloglevél		á 93	20739	b)	heti betétben	Wocheneinlagen	39927	95
	c) 25 drb. közp. jelzálogbank részvény	Zentral-Hypothekenbank Aktien á 1000		25000	c)	folyó számlában	Kontokorrent	235231	09
	d) 10 drb. közp. hitelbank részvény	Zentral-Kreditbank Aktien á 1000		10000	8	Betétek után még befizetendő kamatadó	Zinsensteuer		4995
	e) 300 drb. Katymári takarékpénzt. részv.	Katymärer Sparkassan Aktien á 102		30600	9	Engedményezett jelzálogkölcsönök	Cedierter Hypothekardarlehen		936520
	f) Alapítvány a Kisbirtokosok orsz. földintézeténél	Gründungsfonds		5000	10	Viszontleszámit. váltók	Reeskompte		493200
	g) Pénzügyi felszerelések müint. részv. 50% befizetés	50% Einzahlung auf 5 Stück Aktien der Kunstanstalt für Instituts Einrichtungen		500	11	Előleg értékpapírokra	Lombard		430817
	h) Sorsjegyek	Lose		400	12	Beszédések	Inkasso		9350
6	Értékpapírok függő kamatai	Zinsen der Wertpapiere		722671	13	Beváltatlan szelvények	Unbehobene Dividenden		303
7	Heti betét kölcsönök	Darl. a. Wocheneinlag.		13498	14	Átmeneti kamatok	Transitorische Zinsen		50226
8	Számla adósok:	Debitoren:		5166	15	Osztalék 1907. évre	Dividende pro 1907.		43751
	a) jelzálogi biztosítékra		146834	49					
	b) értékpapírokra és kezességi okiratokra		158873	76					
9	Más intézeteknél elhely.	Guthaben bei and. Anst.		305708					
10	Bélyeg és váltóúrlapok	Stempel		22900					
11	Felszerelés	Inventar		1950					
12	Előre fizetett kamatok:	Transitorische Zinsen:		3000					
	a) Átruh. kölcs. után	Nach cedierten Darleh.		12163					
	b) Viszontleszámit. váltók után	im Reeskompte		5273					
13	Készpénz	Barvorrat		17437					
				44208					
				4328593					
				84					
				4328593					
				84					

* Az idei javadalmazással 368.000 kor.

Örszállás, 1907. december hó 31-én.

Fülöpp Géza s. k. pénztárnok.

Toporczer Ferencz s. k. könyvelő.

Bichler Vilmos s. k. vezérigazgató.

Ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és mellékkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

Örszállás, 1908. évi január hó. — A felügyelő-bizottság:

Dr. Heller Ármin s. k.

Malsón Mihály s. k.

Neszmirák Mátyás s. k.

Meghívás.

Az Első Bajmoki Takarékpénztár Részvénytársaság

Bajmokon, 1908. évi február hó 9-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésére

a takarékpénztár részvényesei tisztelettel meghívottnak

♣ közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg bemutatása és a nyereség felosztása feletti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság tagjai közül sor szerint kilépő 5 igazgatósági tag, leköszönés folytán megüresült 1 igazgatósági tag megválasztása.
6. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 15. §-a értelmében tételnek.

A mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére bocsájtatik.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál Bajmokon, vagy a Délvidéki Közgazdasági banknál Szabadkán a közgyűlést megelőző napig letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény, a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Bajmokon, 1908. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Tartozik		Mérleg-számla.		Követel		
168	Pénztár számlának	1139565		1 1	Részvénytőke számlától	200000
2 6	" Kunbaján	862480	2002045	232	Tartaléktőke számlától	2859158
371	Váltó számlának	100781755		370	Betét számlától	45021586
4 2	" Kunbaján	70186	107800355	4 1	" Kunbaján	4192229
572	Jelzálogkölcson számlának		68888	580	Hetibetét számlától	1720924
634	Előlegkölcson számlának		313166	679	Viszontleszámitolt váltók számlától	58613524
763	Folyó számlának		13190794	774	Osztalék számlától	104
862	Kezességi kölcson számlának		140705	876	Tőkekamatadó számlától	113667
933	Értékpapír számlának		52876	910	" Kunbaján	12056
1058	Ovásdíj számlának	11887		1064	Részvényátíratási díj számlától	3870
1113	" Kunbaján	55	17452	1131	Tiszteletdíjak számlától	710
1236	Értékpapír kamat számlának		96660	1212	" Kunbaján	601
1317	Berendezés számlának	1377		1326	Átmeneti kamat számlától	992161
14 8	" Kunbaján	1300	2677	1412	" Kunbaján	117115
1526	Átmeneti kamatszámának		498223	1563	Folyó számlától	950697
1637	Hátralékos	131701		16	Veszt.-nyereség-számla nyereségért	1853260
1720	" kamat Kunbaján	360	167701	17	" " Kunbaján	79454
			136671201			136671201

Tartozik		Veszteség-nyereség-számla.		Követel		
177	Betétkamatt számlának	2117606		173	Váltókamat számlától	7334132
2 9	" Kunbaján	213250	2330856	2 2	" Kunbaján	634445
356	Viszontleszámitolt kamat számlának		2961984	366	Jelzálogkölcson kamat számlától	510377
469	Költség számlának	939342		467	Előleg " " "	20922
5 7	" Kunbaján	304379	1243721	561	Kezességi " " "	18074
678	Adó számlának		640944	651	Késedelmi kamatt számlától	95152
776	Tőkekamatadó számlának	211761		716	" " Kunbaján	839
810	" Kunbaján	21325	233086	811	Folyó kamatt számlától	195433
931	Tiszteletdíjak számlának	710		936	Értékpapír kamatt számlától	120440
1011	" Kunbaján	701	1311	1075	Jutalék és díjak számlától	477249
1117	Berendezés számlának	153		11 4	" " " Kunbaján	147255
12 8	" Kunbaján	300	453	1264	Részvényátíratási díj számlától	196
1317	Folyó kamatt számlának		74031	13	Nyeremény áthozatal az 1906. évről	19818
14	Mérleg-számla nyereségért	1853260				
15	" " Kunbaján	79454	1932714			
			9593736			9593736

Bajmokon, 1908. január hó 1.

Berger Mihály
pénztáros.

Lichtneckert József
igazgató.

Herold Antal
könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ij Berger Jakab. Czetti József. Kollár Ferenc. Kovács János. Lichtneckert János. Majer Márton.
Merkovits József. Nagy József. Patacsics József. Pfeiffer János. Ritser Jakab. Ritser Pál. Fischer Zsigmond. Valter Antal.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Pfeiffer Pál, elnök. Tóth István. Lutz János. Pfeiffer József. Kollár Simon.

Meghívó.

Az „Első bácsszentiváni takarékpénztár r.-t.”

tisztelt című részvényesei az 1908. évi február hó 9-én délután 2 órakor
Bácsszentivánon az elemi iskola VI. fiu-osztály tantermében tartandó

2-ik rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Felolvasása az igazgatóság jelentésének a lefolyt üzleti évről.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése.
  3. A mérlegszámlának megerősítése és a tiszta nyereség felosztásának megállapítása.
  4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentése.
  5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása az 1908. és 1909. évre.
  6. Indítványok, melyek az alapszabályok 15. §-a értelmében teendők meg.
- Azon részvényesek kik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni óhajtják, kötelesek részvényeiket vagy az intézet pénztáránál, vagy pedig a „Bácsmezei agrártakarékpénztár r.-t.” zombori pénztáránál legkésőbb folyó évi február hó 8-ig letétbe helyezni.
- Bácsszentiván, 1908. január hó 22-én.

Az igazgatóság.

Tartozik		Mérleg-számla 1907. december 31-én.				Követel	
		K	f		K	f	
Pénzkészlet		10897	23	Betétek	282247	69	
Folyószámlai követelés		15602	26	Részvénytőke	60000	—	
Váltók		238607	20	Heti betétek	28144	35	
Felszerelés		300	—	Visszleszámitolt váltók	39610	—	
Jelzálogkölcsonők		160510	—	Tartalékalap	325	07	
Heti betételőlegek		23	—	Részvényátírás, bélyegek	9	12	
Óvásdíjak		13	69	Osztalék	24	—	
Előre fizetett kamatok		227	80	Előre felvett kamatok	6921	—	
				Tiszta nyereség	8899	95	
		426181	18		426181	18	

Tartozik		Nyereség- és veszteség-számla 1907. december 31-én.				Követel	
		K	f		K	f	
Tisztifizetések		991	25	Váltókamatok	18826	12	
Költségek		1616	63	Jelzálogkamatok	6247	47	
Visszleszámitolt kamatok		2830	08	Folyószámlai kamatok	1777	58	
Betétkamatok		9888	89	Heti betét előlegi kamatok	6	71	
Heti betétkamatok		620	11				
Adók		2010	97				
Tiszta nyereség		8899	95				
		26857	88		26857	88	

Bácsszentiván, 1908. január hó 22-én.

Vámosi Manó s. k.
elnök.

Kleiner Dezső s. k.
h. igazgató.

Lippert Ferenc s. k.
könyvelő.

Pfeiffer József s. k.
pénztárnok.

Bácsszentiván, 1908. január hó 22-én.

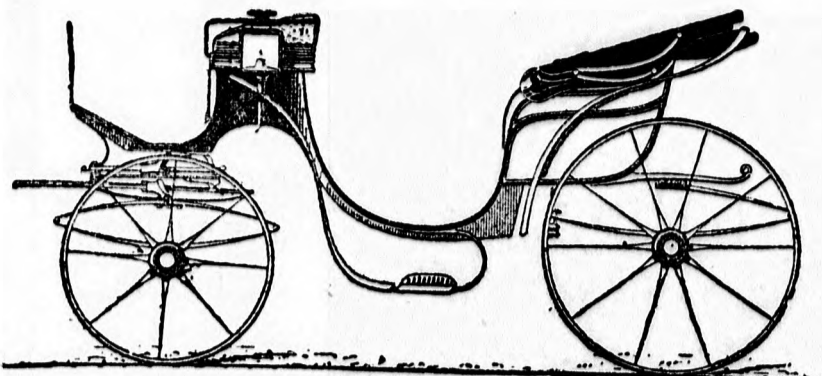
A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Raffay Ferenc s. k. elnök.

Treer János s. k.

Pfeiffer József s. k.

Ott Vendel s. k.

BIHARI J. kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy
SZABADKÁN
VIII., kör., 54. szám
alatt, közvetlen a vasút állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti állatorvosi főiskolában a **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.** Mindezek előrebocsajtása azon reményre jogosít, hogy e téren úgy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra **becserélek.** = Átalakításokat **jutányosan készítek.** = Képes árjegyzék **ingyen.** 2-1

Szám: 1533/1907.

Pályázati hirdetés.

A **Csurog** községében lemondás által megüresedett és évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott községi **irnoki állásra** pályázatot nyitok s felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen feleresztendő kérvényeiket hozzám folyó évi **február hó 20-ikáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választást később kiirandó napon fogom Csurog községházánál megtartani.

Zsabya, 1908. évi január 16-án.

Dr. Széchényi Tamás,
főszolgabíró.

Meghívó.

A Jánoshalmi Takarékpénztár Részvénytársaság

1908. február hó 16-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében

XXIII. rendes évi közgyűlését

tartja, melyre részvényeseit tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az előterjesztett mérleg és nyereség felosztás jóváhagyása, egyben úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
  2. 5 választmányi tagnak 3 évre, 3 felügyelőbizottsági tagnak 1 évre titkos szavazás útján leendő megválasztása. A kielépők: Nagy Pál Sándor, Zámbo Ferenc, Stein Mór, Nagy Márton, Kriszhaber Jakab, Kopeszky Győző, Schöffler József, Nagy József, kik újból megválaszthatók.
  3. A választmány határozatának egy részvényes által való fellebbezése.
  4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
- Jánoshalma, 1908. január 20-án.

Az igazgatóság.

Tartozik

Mérleg-számla 1907. december 31-én.

Követel

		K	f	K	f			K	f	K	f
458	Pénztári maradvány — — —			19661	22	461	Részvénytőke 1000 db részv. 100			100000	—
390	Értékpapír — — — — —			48220	—		Ujjonnan kibocs. 500 db részv. 200			100000	—
460	Váltó — — — — —	286554	—			385	Tartaléktőke — — — — —			82159	18
455	Kötvény — — — — —	252670	—			385	Az ujonnan kibocsátott részvény után befiz. felpénz			10830	—
456	Jelzálog — — — — —	483416	80			391	Fel nem vett osztalék — — —			423	77
387	Hetibetét — — — — —	1656	—	1024296	80		Hetibetét:				
³³⁴ ³³⁵	Folyószámlák — — — — —			1741	56	446	1903. évről — — — — —	5318	—		
145	Postatak.-pénztári cheque számla			437	53	447	1904. évről — — — — —	5843	—		
448	Peresek — — — — —			2210	85	438	1905. évről — — — — —	662	40		
414	Számla tételek — — — — —			12576	02	434	1906. évről — — — — —	701	20	12524	60
465	1908-ban befiz. részv. részlet —			45840	—	462	Takarékbetét a tőkésített kamatokkal			699124	91
³⁷¹ ⁴⁰⁴	Többek — — — — —			136	36	420	Visszleszámított váltók — — —			82713	—
						427	Folyószámla — — — — —			36748	—
						413	M. állam — — — — —			1637	65
						430	Különfélék — — — — —			294	61
						464	Házi szegények alapja — — —			39	87
						412	Átmeneti kamatok — — — — —			6000	—
						415	Nyereség áthozat 1906. évről			346	48
							Nyereség egyenleg — — — — —			22278	27
				1155120	34					1155120	34

Jánoshalma, 1907. december hó 31-én.

Csincsák Mihály s. k. pénztáros.

Rohonya Pál s. k. főkönyvelő.

Heller Margit s. k. könyvelő.

Dr. Holländer Adolf s. k. igazgató.

Löwy Sándor s. k. igazgató.

Zámbo Ignác s. k. igazgató.

Ezen mérleg az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott. — Jánoshalma, 1908. január hó 16-án.

Kopeszky Győző s. k. f. b. t.

Nagy József s. k. f. b. t.

Schöffler József s. k. f. b. t.

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánum.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A „BÁCSMEGYE“

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről hí, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

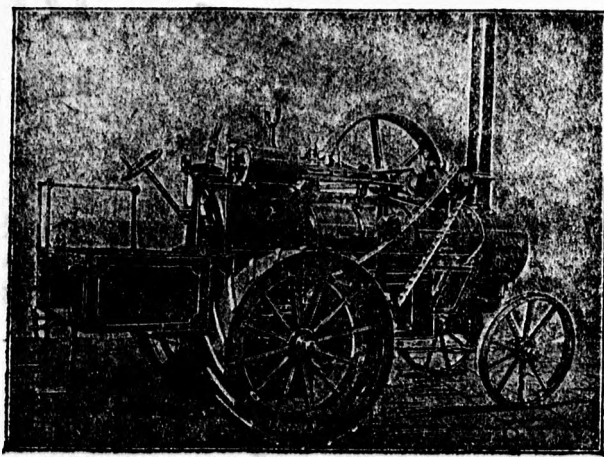
Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala **BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz. alatt van.**

Legpraktikusabb összeállítás.

Magánjáró
öntvények

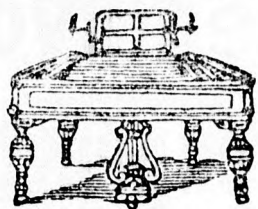
nyersen vagy
megmunkálva
készén

Schumacher Rudolf Fiai cégénél kapható Ó-Becsén.

Átalakítanak a legszilidabb kivitelben jótállás mellett minden rendszerű gőzgépet. A megmunkált részeket minden nagyobb berendezés nélkül mindenki felszerelheti. Utasítást és felvilágosítást készségesen megadják.

Ugyanott több 4—6-os magánjáró eladó s vesznek vagy becsereinek 15 évesnél fiatalabb gőzgépeket.

Legolcsóbb rendszer.

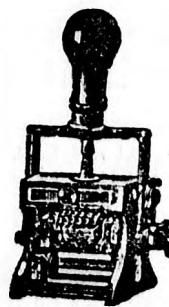
HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaikat, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsénnyomókat, keletbélyegzőt, számozógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

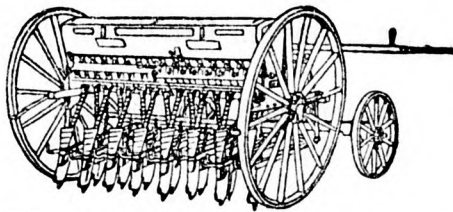
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körut 17.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

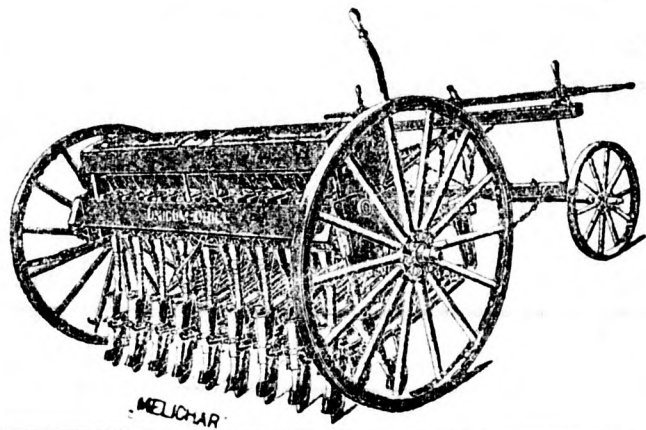
Földbirtokosok

részére ajánlja

eredeti Melichár gyártmányu Unicum Drill, továbbá szabadalmazott Kincsem tolórendszerű vetőgépeit, marott lyukazattal ellátott konkolyozó és osztályozó gépeit, Mabilie rendszerű borpréceket, továbbá szőlőzuzókat és minden a mezőgazdaság részére szükséges eszközöket és gépeket, eredeti Robey és Tsalincolni angolországi gépgyári gyártmányu gőzcséplőkészleteket a legelőnyösebb árakban és kedvező fizetési módokat mellett.

SZÜGS ÖPÖN gépgyára Baján.

Fióktelepek a megyében: Szabadka, Óbecse, Ujvidék.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugarut 58. szám.

Legujabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„Bácsmegye“ vállalati nyomdájából (Dr. Lurja-féle nyomda).